

ÖSTERSUNDS
KOMMUN
STAAREN TJELTE

Riktlinje för minskad ojämlikhet

Beslutad av:	Kommunfullmäktige 2022-05-24, §115
Diarienummer:	00483-2021
Dokumentansvarig:	Sonny Rim
Författare:	Helene Olsson Sandal, Sonny Hoffman och Sonny Rim
Dokumenttyp:	Riktlinje-Politiskt beslutad
Dokument-ID:	RIK – 2329
Version:	1
Berörd verksamhet:	Alla förvaltningar
Giltig från:	2022-09-08
Giltig till:	2023-09-08
Antal sidor:	6

1. Inledning

Ett samhälle utan hinder är ett samhälle där alla kan vara delaktiga, och gör Östersund till en attraktiv plats att leva och verka i för samtliga medborgare. Det är också en kommun där besökare känner sig välkomna.

Riktlinjen fokuserar på barn, unga och personer med funktionsnedsättning i alla åldrar samt personer över 65 år.

Ett jämlikt samhälle bygger på principen om allas lika rättigheter och möjligheter oberoende av till exempel kön, etnicitet, religion, funktionsvariation, ålder och annan ställning. Även om många länder har haft en positiv ekonomisk utveckling med minskad fattigdom under de senaste decennierna, så har klyftorna ökat både inom och mellan länder. Jämlikhet minskar risken för konflikter och främjar alla människors möjlighet att delta i och påverka samhällsutvecklingen.

2. Syfte

Riktlinjen för minskad ojämlikhet fastställer Östersunds kommuns ambitionsnivå när det gäller jämlikhet och vad som krävs för att Östersund ska vara ett samhälle där alla kan vara delaktiga utan hinder. Ett samhälle utan hinder är ett jämlikt samhälle, och gör Östersund till en attraktiv plats att leva och verka i. Kommunala verksamheter har möjlighet/rådighet att påverka flera faktorer som har betydelse för möjlighet till delaktighet, såsom samhällsplanering, skolverksamhet, vård, omsorg, miljö och natur. Riktlinjen behövs för att visa vad kommunen ska åstadkomma som skyldighetsbärare av konventioner och lagar på området.

Riktlinjen ska ersätta följande styrdokument; Ett Östersund för alla - en strategi för inkluderande samhälle genom design för alla och Handlingsplan mot barnfattigdom.

3. Avgränsningar

Den här riktlinjen behandlar mänskliga rättigheter, särskilt barnkonventionen, konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning och personer över 65 år. Riktlinjen består av åtta ställningstaganden.

Jämlikhet mellan män och kvinnor behandlas i ”Riktlinje för jämställdhet” och vad gäller nationella minoriteter behandlas det i ”Riktlinje för nationella minoriteter”. Vad gäller folkhälsa – behandlas det i ”Riktlinje för Hälsa och välbefinnande”.

3.1. Hur ska riktlinjen användas?

Riktlinjen är horisontell och ska styra nämndernas verksamhetsområden. Riktlinjer ger till skillnad från policys ett mer konkret stöd för ett visst handlande. De anger ambitionsnivå, förhållningssätt eller ställningstaganden för ett visst område som inte regleras av översiktsplanen eller program. De kan också reglera vilken typ av åtgärder och tillvägagångssätt vi ska välja, och sätta gränser för omfattningen. Riktlinjer är normerade styrdokument som ska ligga till grund för och beaktas när aktiverande styrdokument tas fram. En riktlinje kan utgå från ett processperspektiv eller ange ambitionsnivå för ett horisontellt perspektiv.

4. Ställningstaganden

4.1 Östersunds kommun verkar för att utjämna skillnader i livsvillkor mellan olika grupper

Att utjämna skillnader i livsvillkor mellan grupper innebär att alla har möjlighet att vara delaktiga i det sociala, ekonomiska och politiska livet oavsett ålder, kön, funktionsnedsättning, etnicitet, ursprung, religion eller ekonomisk eller annan ställning – det leder till ”Ett Östersund för alla”. Kommunen verkar därför till förutsättningar så att medborgarna känner tillit till det demokratiska samhället och till varandra. Östersunds kommun verkar för bostadsområden som är socialt hållbara för att bland annat motverka boendesegregation.

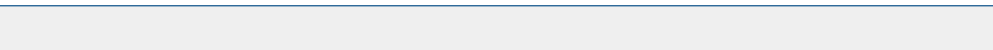
4.2 Östersunds kommun verkar för att vara en åldrandevänlig kommun sett ur ett livsloppsperspektiv

Personer över 65 år och personer med funktionsnedsättning har möjlighet att leva hälsosamma och självständiga liv med ökad och stärkt delaktighet i samhällsfrågor i Östersunds kommun. Arbetet för att bli en åldrandevänlig kommun omfattar att skapa tillgängliga och trygga utemiljöer, transporter och bostäder, möjliggöra social delaktighet, social tillhörighet, ge tillgång till arbete/sysselsättning, stärka medborgarinflytande, erbjuda tillgänglig information och kommunikation samt tillhandahålla bra samhällsstöd och service. Personer över 65 år och personer med funktionsnedsättningar är delaktiga i detta utvecklingsarbete.

4.3 Östersunds kommun ställer krav på universell utformning av miljöer, produkter och tjänster

Östersunds kommun ställer krav på universell utformning i stället för att utforma särlösningar för vissa grupper. Lösningar är därför skapade för att fungera för så många som möjligt redan från början, i samverkan med olika aktörer och medborgare. Då kan fler vara delaktiga och kommunen slipper göra anpassningar i efterhand, det skapar hållbarhet över tid. I Östersunds kommun bemöts alla människor likvärdigt och det är den rådande normen.

Principer som ska beaktas är likvärdig användning, flexibilitet i användning, enkel och intuitiv användning, uppfattbar information, tolerans för misstag, låg fysisk ansträngning, storlek och utrymme för åtkomst och användning. Det som är nödvändigt för 20% av befolkningen, underlättar för 40% och är bekvämt för alla.

4.4 Östersunds kommun verkar för att systematiskt identifiera och undanröja hinder för delaktighet i alla samhällsområden

Hinder uppstår när människor inte kan vara delaktiga i samhället. Därför ska kommunen identifiera och undanröja hinder för delaktighet - en förutsättning är att medborgare involveras i processen. Kommunen ska också arbeta systematiskt med att utveckla kommunikation och information om tillgänglighet till miljöer, produkter och tjänster.

4.5 Individen är delaktig i utformning och beslut av personliga lösningar som har hög kvalitet och är likvärdiga i Östersunds kommun.

Individuella stöd och lösningarna kan ses som compensation av brister i samhällets utformning eller som compensation av funktionsförmåga. Individuella stöd och lösningar kan vara avgörande för individens möjlighet till delaktighet för att säkerställa oberoende, självbestämmande och självständighet hos individen. För att göra träffsäkra insatser och lösningar är individen delaktig.

4.6 I Östersunds kommun finns ett starkt och tydligt barnrättsperspektiv

Ett barnrättsperspektiv innebär att beslutsprocesser och andra åtgärder ska utgå från barnets rättigheter. Genom att ha ett barnrättsperspektiv i alla frågor som rör barn och unga sätter vi dem i fokus och gör Östersund till en plats där alla barn och unga trivs, växer och fortsätter att leva i.

4.7 Oavsett var barn och unga befinner sig i Östersunds kommun ska de känna sig trygga.

Östersunds kommun arbetar aktivt och förebyggande så att barn och unga känner sig trygga. Detta oberoende av orsak till otrygghet. Oavsett om orsaken är mobbing eller kränkningar, såväl fysiska som på nätet, våld i hemmet, hedersrelaterat våld eller förtryck, annat våld eller är otrygga i sin vardagsmiljö ska Östersunds kommun göra sitt yttersta för att barn och unga ska känna sig trygga. Östersunds kommun ska särskilt verka för barn och unga som lever i utsatta situationer.

4.8 I Östersunds kommun upplever barn och unga att de är delaktiga i samhället och kan påverka sin vardag

I Östersunds kommun är barn och unga kompetenta individer som är experter på sina egna liv. Kommunen skapar förutsättningar så att barn och unga ges möjlighet att vara delaktiga i samhället och göra sina röster hörda i frågor som påverkar dem och samhället.

5. Relaterade dokument

Bakgrundsrapport, riktlinje för God hälsa och välbefinnande

Riktlinje för God hälsa och välbefinnande

Riktlinje för nationella minoriteter

Riktlinjen för jämställdhet.